

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo, 08.12.2020

OVERSENDELSE AV KLAGE PÅ AVSLAG OM INNSYN

1 INNLEDNING

Saken gjelder krav om innsyn i den fullstendige søkerlisten til stillingen som administrerende direktør i Forskningsrådet.

Søknadsfristen for stillingen gikk ut den 23. november 2020. Det var på dette tidspunktet totalt 16 søkere til stillingen, hvorav en søker har trukket seg og seks søkere ble unntatt den offentlige søkerlisten.

Forskningsrådet mottok henvendelse fra Khrono den 23. november 2020, og ny henvendelse 26. november med krav om innsyn i hele søkerlisten.

Innsynskravet ble delvis innvilget av Forskningsrådet 27.11.2020, ved at det ble gitt innsyn i ni navn på søkerlisten, i tillegg til informasjon om at en søker har trukket seg.

Det ble gitt avslag på innsyn i seks navne på søkerlisten som er unntatt offentlighet, med hjemmel i offentleglova (offl.) § 25 andre ledd tredje punktum.

Khrono påklaget avgjørelsen den 2. desember 2020 og ba samtidig Forskningsrådet foreta en ny vurdering av saken.

Forskningsrådet har vurdert innsynsbegjæringen på ny, men ikke funnet grunnlag for å omgjøre avslaget på innsyn i de seks navnene som er unntatt, jf. offl. § 25 andre ledd tredje punktum. Forskningsrådet fastholder dermed at de seks navnene på søkerlisten kan unntas fra innsyn, og oversender klagen til Kunnskapsdepartementet for endelig avgjørelse.

I det følgende gis en nærmere begrunnelse for avslaget og de hovedhensyn som har vært vurdert, jf. offl. § 31 andre ledd.

2 FORSKNINGSRÅDETS VURDERING AV SAKEN

2.1 Rettslige utgangspunkter

Hovedregelen etter offl. § 3 er at forvaltningens saksdokumenter er offentlige. Unntak fra innsynsretten krever hjemmel i lov eller forskrift gitt med hjemmel i lov.

Offl. § 25 andre ledd angir et unntak fra innsynsretten. Bestemmelsen fastsetter at søkerlister i utgangspunktet er offentlige, men at opplysninger om en søker kan unntas fra offentlighet dersom søkeren selv ber om det.

I Justisdepartementets Rettleiar til offentleglova punkt 8.14.3 fremgår følgende:

«Det må i vurderinga av om ei slik oppmoding skal takast til følgje leggjast vekt på den generelle interessa ålmenta har i innsyn i saka, rekrutteringsomsyn og personvernomsyn. Vurderinga skal vidare skje konkret for kvar enkelt søkjar og dei grunnane desse oppgir for ikkje å bli førde opp på søkjarlista.

Moment som kan tale for å gjere unntak frå innsyn vil ha samanheng med søkjaren sitt behov for at det ikkje blir kjent at denne har søkt ei ny stilling. Ei generell misnøye med at søknaden blir kjent er ikkje tilstrekkeleg, det må føreliggje særskilde omstende og påvisast at innsyn vil kunne føre til meir konkrete skader eller ulemper.»

For å unnta navnet fra søkerlisten, må det følgelig påvises at innsyn vil kunne medføre konkrete skader eller ulemper for den enkelte søker. Videre fremgår det av veilederen at dersom offentliggjøring vil ha negative konsekvenser for søkerens eksisterende arbeidsforhold, kan dette i noen situasjoner gi grunnlag for unntak. I denne vurderingen vil det ofte være større grunn til å unnta opplysninger om søkere som arbeider i privat næringsliv, enn søkere som arbeider i det offentlige, jf. også SOMB-2009-25.

Videre følger det av bestemmelsen i offl. § 25 andre ledd fjerde punktum at det i vurderingen skal legges vekt på om det knytter seg særlig offentlig interesse til stillingen. For slike stillinger er hovedregelen at det skal særlige grunner til for å unnta navnet fra søkerlisten.

Det knytter seg stor offentlig interesse til hvem som har søkt stilling som administrerende direktør i Forskningsrådet. Dette hever terskelen for å unnta søkeres navn fra offentlighet. Samtidig er det viktig for det offentlige å få så mange kvalifiserte søkere som mulig til viktige lederstillinger. En streng praktisering av offentlighet kan medføre at gode kandidater velger ikke å søke.

Selv om det er adgang til å unnta opplysningene fra innsyn etter offl. § 25 andre ledd tredje punktum, plikter Forskningsrådet likevel å vurdere om det skal gis helt eller delvis innsyn etter bestemmelsen om meroffentlighet etter offl. § 11. Det avgjørende for denne vurderingen er om hensynet til allmennhetens behov for innsyn veier tyngre enn søkerens behov for unntak, jf. offl. § 11.

2.2 Konkret vurdering av den enkelte søker

Ved henvisning til nummer for hver enkelt søker, har Forskningsrådet forholdt seg til samme nummerering som på den offentlige søkerlisten.

Søker nr. 4 (M) har en ledende, offentlig stilling. Vedkommende har uttrykt bekymring for at det vil skade konkrete, pågående prosjekter og prosesser i det offentlige organet han arbeider dersom det blir kjent at vedkommende ønsker å starte i en annen stilling.

At vedkommende arbeider i en offentlig stilling, hever terskelen for å unntas fra offentlig søkerliste. Forskningsrådet har imidlertid foretatt en vurdering av de konkrete skadevirkninger vedkommende har vist til i sin begrunnelse, og kommet til at disse skadevirkningene er tilstrekkelig til at vedkommende kan unntas etter offl. § 25 andre ledd.

Forskningsrådet har vurdert meroffentlighet etter offl. § 11, men finner at hensynet til å beskytte søkeren, herunder både det offentlige organet han leder, samt eget arbeidsforhold, veier tyngre enn allmennhetens behov for innsyn i vedkommendes navn. Dette selv om opplysninger angående stillingen må anses å være av offentlig interesse. Forskningsrådet fastholder dermed at det ikke gis innsyn i vedkommendes navn.

Søker nr. 5 (K) begrunner sitt ønske om å bli unntatt fra søkerlisten med at vedkommende har en ledende stilling i det private næringsliv, hvor det er pågående nedbemannings- og endringsprosesser.

Vedkommende frykter det vil tilføre ytterligere usikkerhet omkring ledelsen, dersom det kommer frem at hun har søkt en annen stilling under de pågående nedbemanningsprosessene.

Forskningsrådet finner at det er sannsynlig at det vil skape uheldig uro dersom det blir kjent at en nøkkelperson i den aktuelle virksomheten søker ny stilling under en slik pågående omorganiseringsfase. Det vises i denne sammenheng til Justisdepartementets Rettleiar til offentleglova på side 150, der det fremgår at:

«For leiarar i offentleg sektor kan det òg vere grunnlag for å ta til følgje oppmodingar om ikkje å føre namnet opp på den offentlege søkerlista, til dømes der verksemda vedkomande leier er under omstilling eller omorganisering, slik at det kan skape ekstra uro dersom det blir kjent at leiaren søker ny stilling.»

Forskningsrådets vurdering er derfor at vedkommendes navn kan unntas etter offl. § 25 andre ledd. Meroffentlighet er vurdert, men Forskningsrådet finner at hensynet til å motvirke de skadevirkninger som offentliggjøring vil kunne påføre virksomheten som søkeren arbeider i, veier tyngre enn hensynet til allmennhetens behov for innsyn. Forskningsrådet fastholder dermed at det ikke gis innsyn i vedkommendes navn på søkerlisten.

Søker nr. 7 (K) har en ledende stilling i det private næringsliv og begrunner sitt ønske om å bli unntatt søkerlisten med at offentliggjøring vil skape uro i virksomheten hun leder. Forskningsrådet vurderer det ikke som usannsynlig at det forhold at vedkommende har søkt seg bort fra sin nåværende stilling kan ha betydning for vedkommendes utøving av arbeidsoppgaver i fremtiden, dersom vedkommende ikke skulle bli tilbudt omsøkte stilling. Dette, sammen med vedkommendes nøkkelrolle i virksomheten, er avgjørende for at Forskningsrådet finner at det ikke kan gis innsyn i navnet på søkerlisten, jf. offl. § 25 andre ledd.

Forskningsrådet har vurdert meroffentlighet, men finner at hensynet til beskyttelse av søkeren veier tyngre enn hensynet til allmennhetens rett til innsyn i navnet på søkerlisten, jf. offl. § 11. Forskningsrådet fastholder dermed at det ikke gis innsyn i vedkommendes navn på søkerlisten.

Søker nr. 9 (M) har en ledende stilling i det private næringsliv. Han frykter hans rolle i organisasjonen vil skades dersom det blir kjent at han har søkt en ny stilling. Vedkommende har begrunnet sitt ønske om at søknaden unntas offentlighet, med at selskapet han jobber i har vært gjennom en påbegynnende omstruktureringsprosess. Vedkommende frykter at prosessen med å bygge opp selskapet vil skades dersom det blir kjent at vedkommende har søkt en ny stilling.

Forskningsrådet finner at det er sannsynlig at det vil påføre selskapet ekstra uro, dersom det blir kjent at vedkommende nøkkelperson i selskapet har søkt ny stilling. Forskningsrådets vurdering er derfor at det ikke gis innsyn i navnet på søkerlisten, jf. offl. § 25 andre ledd.

Meroffentlighet er vurdert, men hensynet til søkeren, samt å beskytte de pågående prosessene i virksomheten, veier tyngre enn offentlighetens interesse i få innsyn, jf. offl. § 11. Forskningsrådet fastholder dermed at det ikke gis innsyn i vedkommendes navn på søkerlisten.

Søker nr. 11 (M) innehar en ledende stilling i det private næringsliv. Vedkommende har vist til at organisasjonen han leder er avhengig av samarbeid med en rekke nasjonale og internasjonale aktører, og at tilliten til ham vil svekkes dersom det blir kjent at han som leder av organisasjonen har søkt en annen stilling. Basert på de konkrete skadevirkningene vedkommende har vist til, finner Forskningsrådet at det vil kunne medføre uheldig uro, og være skadelig for organisasjonen som vedkommende leder, dersom hans navn på søkerlisten offentliggjøres.

De ovennevnte forholdene anses videre å veie tyngre enn allmennhetens behov for innsyn i dette tilfellet, jf. offl. § 11. Forskningsrådet fastholder derfor at det ikke gis innsyn i vedkommendes navn på søkerlisten, jf. offl. § 25 andre ledd.

Søker nr. 13 (M) begrunner sitt ønske om å bli unntatt fra søkerlisten med at han leder et selskap i det private næringsliv som gjennomgår en stor restruktureringsprosess. Vedkommende frykter det vil skape uro dersom det blir kjent at han har søkt en annen stilling. Vedkommende har videre vist til at han har vært ansatt i selskapet i relativt kort tid og at det vil sende et uheldig signal dersom det kommer frem at han etter så kort tid har søkt en annen stilling.

Forskningsrådet finner at det vil kunne skape ekstra uro dersom det blir kjent at en nøkkelperson i organisasjonen søker ny stilling midt i en vanskelig omstrukturingsfase. At offentliggjøring er uheldig for virksomheten, forsterkes av det forhold at vedkommende har hatt kort ansettelsestid i virksomheten. Det vurderes ikke som usannsynlig at det forhold at vedkommende har søkt seg bort fra sin nåværende stilling etter kort tid, kan ha betydning for vedkommendes utøvelse av sine arbeidsoppgaver i fremtiden, dersom vedkommende ikke skulle bli tilbudt stillingen. Forskningsrådets vurdering er derfor at offl. § 25 andre ledd gir adgang til å unnta navnet fra innsyn i dette tilfellet.

Etter en konkret meroffentlighetsvurdering av de nevnte forhold, finner Forskningsrådet at skadevirkningene for søkeren må tillegges tyngre vekt enn hensynet til allmennhetens behov for innsyn i dette tilfellet. Forskningsrådet fastholder at det ikke gis innsyn i vedkommendes navn på søkerlisten.

3 KLAGEBEHANDLING

Forskningsrådet fastholder på bakgrunn av ovenstående at de seks navnene på søkerlisten kan unntas fra innsyn og oversender med dette klagen til Kunnskapsdepartementet for endelig avgjørelse.

Sakens dokumenter er vedlagt.

Ta gjerne kontakt med undertegnede ved spørsmål eller behov for ytterligere informasjon i anledning saken.

Med vennlig hilsen

Hilde Vestrheim
HR-direktør

Godkjent og ekspedert elektronisk, uten signatur

Kopi: Tove Lie v/ Khrono

Vedlegg:

-Klage på delvis avslag på innsynsbegjæring, mottatt 02.12.20